

Tek yönlü İpek Yolu

Fransa Ulusal Meclisi, Ermeni Soykırımı Yasa Tasarısını kabul etti. Böyle zamanlarda insan kendi kendisine soruyor. Bizim birlik olmak istediğimiz Avrupa bu mu? Avrupa Birliği'ne üye olabilmek için yıllardır tüm imkânlarımızı seferber ettik, ancak bugün gelebildiğimiz, daha doğrusu gelmemize izin verilen nokta malum. Avrupa'nın çifte standardı da malum. Bunun üzerine akla ikinci bir soru geliyor: Avrupa'dan başka yerlerde de kendimize dostlar, partnerler bulamaz mıyız? Bulabiliriz, ancak şu ana kadar bulamadık. Açıkçası bulmak için de fazla çaba göstermedik. Ufak tefek bireysel çabaların dışında Uzakdoğu'ya, Afrika'ya, Latin Amerika'ya gidemedik. Yakından ilgilenmemiz ve sıkı bağlar oluşturmamız gereken ülkelerin en önemlilerinden birisi Çin Halk Cumhuriyeti. Dünya şirketleri Çin pazarından pay almaya çalışıyorlar. Peki biz ne yapıyoruz? 1980'li yılların başından beri Türk ve Çin yetkilileri, her bir araya geldiğinde iki ülke arasındaki tarihi bağlardan ve İpek Yolu'nun yeniden inşasından bahsediliyor. Ancak icrata gelince, ortada birşey yok. Çinliler sürekli olarak Türkiye'ye olan ihracatlarını ve yatırımlarını artırıyorlar. Çin'in insan gücü de ülkemize akıyor. Bizim ise Çin'deki yatırımımız yok denecek kadar az. İhracatımız, ithalatımızın yüzde 10'unu bile bulmuyor.

Geçtiğimiz günlerde yapılan iki görüşme, bu konuda ne kadar yaya kaldığımızı açıkça gösterdi. Ankara'da Dışişleri Bakanı İsmail Cem, Çinli meslektaşı Tang Jiakuan ile görüştü. Görüşmelerde somut bir

MELBOURNE'dan

ALTAY ATLI

atli@deakin.edu.au

adım atılmadı. Ankara'daki görüşmelerden dört-beş gün sonra ise, Çin Devlet Başkan Yardımcısı Hu Jintao, Kıbrıs Rum Kesimi'ni ziyaret etti. İki taraf arasında bilim, teknoloji ve ticaret başta olmak üzere birçok konuda karşılıklı işbirliği anlaşmaları imzalandı. Çin ile Kıbrıs Rum kesimi arasındaki görüşmelerin asıl ilginç tarafı ise, ekonomik değil, siyasi alandı. Hu Jintao, Çin'in Kıbrıs sorununun çözülmesi için BM'ye gerekli desteği vereceğini söyledi ve ekledi: "İki ülke bölgesel ve uluslararası konular hakkında benzer görüşlere sahiptir." Jintao, şöyle bir belirlemede bulundu: "Çin ve Kıbrıs değişik ülkeler olsalar da, her ikisi de egemenliklerini korumak, ekonomilerini kalkındırmak ve insanların yaşam standartlarını geliştirmek mecburiyetindedirler." Çin Devlet Başkan Yardımcısı, bugün Kıbrıs Rum kesiminin egemenliğini koruma mecburiyetinden ve iki ülkenin bölgesel konularda benzer görüşlere sahip olduğundan bahsediyor. Şunu da hatırlatalım ki, Kıbrıs Rum yönetiminin lideri Glafkos Klerides de, ekim ayında Pekin'i ziyaret etmiş ve Kıbrıs Rum kesiminin Tayvan'ı Çin'in bir parçası sayan "Tek Çin" politikasına destek verdiğini beyan etmişti. Kısacası, yirmi senedir İpek Yolu hayali kurarken, birdenbire karşımıza "Kıbrıs'taki işgalci Türk askeri" masalı çıkıverirse, şaşırılmayalım. AB'ye sırt çevirmek tabii ki söz konusu değildir. Ancak, AB'ye gireceğiz diyerek diğer potansiyel partnerleri de gözden kaçırmamalıyız. 21. yüzyıla girerken "global köy"ün dört bir köşesi ile ilişkilerimizi geliştirmek için çaba sarfetmeli ve yurtdışındaki Türk vatandaşlarını buldukları yerde ekonomik ve siyasi güç olacak şekilde örgütlemeliyiz. Aksi takdirde kendimizi kandırmaya devam ederiz.